

*Pověst o Přemyslovi – zpracovaly Katka, Sára, Terka, Verča
a Zdeňka, 1B*

Pověst o Přemyslovi

Kněžna Libuše vládla moudře na Vyšehradě

a spravedlivě soudila sousedské spory. Lidé ji měli rádi a respektovali její rozhodnutí.

Jednoho dne však na Vyšehrad přišli dva rozhádání

sousedé. Hádali se o pole, jeden obviňoval

druhého, že posunul jeho hranice. Libuše svolala

sněm, který oba sousedy vyslechl. Všichni čekali

na její rozsudek. Kněžna se zamyslela, poradila

se se sněmem a rozhodla: „Mladší je v právu, jemu pole připadne.“ Muž, který spor prohrál, se velmi

rozzlobil: „Ženy mají dlouhé vlasy, ale krátký rozum! Běda mužům, kterým

žena vládne!!!“ Kněžnu Libuši jeho slova mrzela, ale uvědomila si, že muž

by přece jenom mohl vládnout lépe a ona by nemusela být stále sama. Nakonec

oznámila: „Ano, jsem jenom žena a jako žena se chovám. Nesoudím vás pevnou rukou jako muž, a vy si toho nevážíte. Chcete knížete, máte ho mít. Jděte

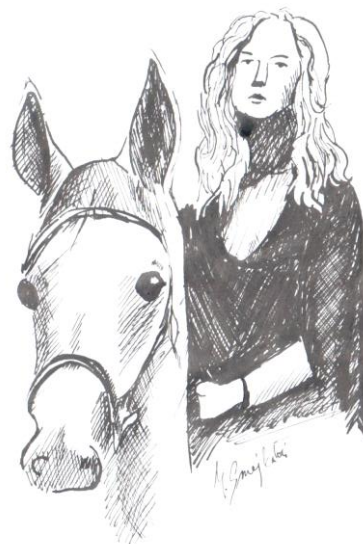
za mým koněm a tam, kde se zastaví, najdete budoucího knížete.“

Druhý den ráno se na cestu připravili poslové. Nevěděli, kam pojedou, ani jak

dlouho bude jejich cesta trvat. Poté vypustili Libušina bělouše ze stáje, na sedlo

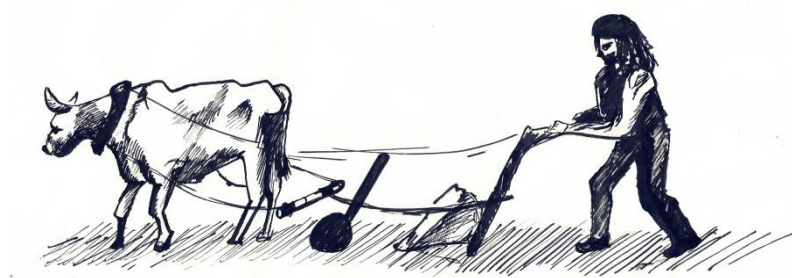
mu naložili knížecí plášť a otevřeli bránu dvorce. Běloušek se vydal na cestu

a poselstvo ho následovalo.

*Pověst o Přemyslovi – zpracovaly Katka, Sára, Terka, Verča
a Zdeňka, 1B*

Tři dny a tři noci putovali směrem na západ. Zdálo se, že kůň cestu zná. Třetího dne dorazili k říči Bílině. Na jejím břehu se stála osada jménem Stadice.

Za osadou oral pole
nějaký muž. Dva
zapřažené volky poháněl
lískovým prutem. U toho
muže se běloušek

zastavil a poslové poznali, že jsou u cíle. Nejstarší z poslů ho oslovil: „Jak se jmenuješ?“ A oráč odpověděl: „Mé jméno je Přemysl.“ „Přemysle, naše kněžna a my všichni si přejeme, aby ses stal naším knížetem a po tobě i tví potomci. Přemysl zarazil lískový prut do země a odpověděl jim: „Bohužel jsem nestihl tento lán doorat. Kdybyste přišli později, naše země by nikdy nepoznala hlad.“ Vtom vyrostly z proutku tři větévky a na nich se zazelenalo listí. Poslové užasli. Náhle dvě větvičky uschly, zůstala jen jedna. „To znamená,“ vysvětlil Přemysl, „že v zemi bude chtít panovat více panovníků, ale vládnout bude jenom jeden z nich.“ Poslové pomohli Přemyslovi převléct se do knížecích šatů a velmi se divili, že si Přemysl s sebou bere i své staré lýčené střevíce, které tenkrát nosili jen chudí rolníci. „Proč je nenecháš zde?“ ptali se ho. „Chci, aby mí potomci věděli, odkud pocházejí a nikdy se nad nikoho nepovyšovali.“ Když Přemysl dorazil na Vyšehrad, oženil se s Libuší. Přemysl, zvaný Oráč, vládl moudře a spravedlivě. Stal se zakladatelem slavného rodu Přemyslovců, který v Čechách vládl až do roku 1306.

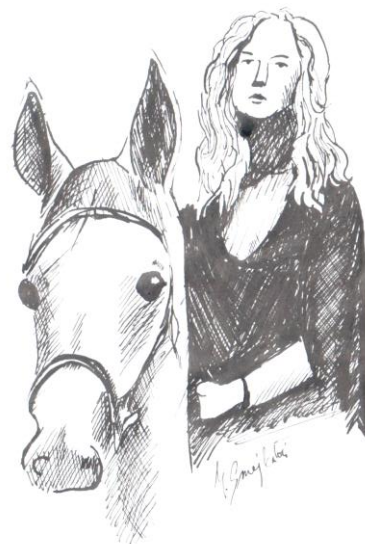
*Pověst o Přemyslovi – zpracovaly Katka, Sára, Terka, Verča
a Zdeňka, 1B*

The legend of Premysl

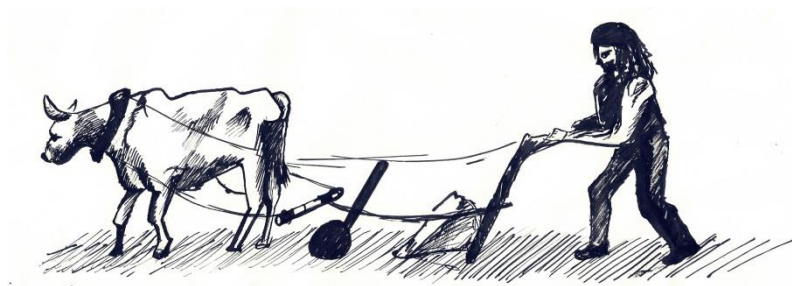
Princess Libuse ruled wisely at Vysehrad and judged the arguments and conflicts of the neighbours fairly. People liked her and respected her decisions. One day two angry neighbours came to Vysehrad. They were fighting over a piece of land. Libuse called the assembly, 12 old men from the most powerful clans, and they heard the neighbours out. The princess thought, consulted with the assembly and decided: „The younger one is in the right, the land is going to become his land. The older man is wise and he will surely admit his fault.“ The man who lost the fight got furious: „Women have long hair, but short brains! Alas for those, to whom a woman rules!“ Princess Libuse was sorry for what he said. Not showing her regret, she said calmly: „Yes, I am just a woman and I act like a woman. I am not judging you as strictly as a man would do. If you want a prince, you should have one. Let my white horse out of the stable and follow him. I will marry the man the horse will lead you to.“

Next morning the messengers got ready for the trip. They had no idea how long the trip would be. They let Libuse's white horse out of the stable, put the prince's cloak on its saddle and opened the gate of the court. The horse set off the way.

*Pověst o Přemyslovi – zpracovaly Katka, Sára, Terka, Verča
a Zdeňka, 1B*

They all wandered to the west for three days and three nights. The horse seemed to know the way and lead the messengers. The third day they arrived to the river Bilina, to a village called Stadice on the bank of the river. A man was ploughing

there. He had two oxen and a hazel rod. The white horse stopped and the messengers found out they were at their

destination. The oldest of the messengers asked: „What’s your name?“ The ploughman replied: „My name is Premysl.“ „Premysl, our princess Libuse and all the nation wants you to become our prince and rule the country fairly.“ Premysl rammed the hazel rod into the ground and said: „Unfortunately, I haven’t finished ploughing this piece of land. If you came later, our nation would never have to deal with hunger.“ Suddenly, three twigs grew out of the hazel rod and green leaves started to grow on one of them. The messengers were astonished. Then two twigs dried up, and only one was left. „It means there will be more rulers intending to rule the country, but only one of them can win,“ Premysl explained. The messengers helped Premysl to change into the prince’s cloak and they were surprised when Premysl decided to take his old shoes with him. „Why don’t you leave them here?“ they asked. „I want my children to remember where they came from, and not to look down at poor people.“ When Premysl and his crew arrived to Vysehrad, both Libuse and all the people welcomed him with a great joy. Premysl, called the Ploughman, started to rule the country together with Libuse after their wedding, and he ruled wisely and fairly. He was the first one of the famous line called Premyslovci, who ruled the Czech country for several centuries.

*Pověst o Přemyslovi – zpracovaly Katka, Sára, Terka, Verča
a Zdeňka, 1B*

PEN DRAWING: Michaela Smejkalová, 4.G

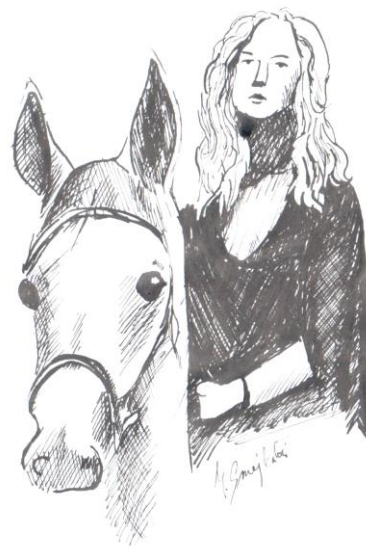
*Pověst o Přemyslovi – zpracovaly Katka, Sára, Terka, Verča
a Zdeňka, 1B*

Die Sage über Přemysl

Fürstin Libuše herrschte auf der Burg Vyšehrad. Sie war sehr weise und konnte daher alle Nachbarschaftskonflikte und Streitereien schnell lösen. Alle Menschen mochten sie und respektierten ihre Entscheidungen.

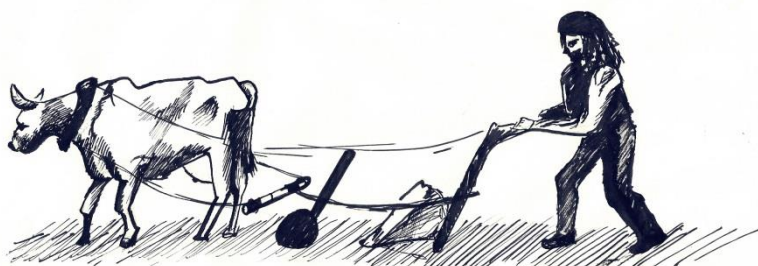
Eines Tages kamen zwei in Streit geratene Nachbarn zu ihr auf die Burg. Sie stritten um ein Feld. Der eine schimpfte über den anderen, weil er dachte, dass sein Nachbar die Grundstücksgrenze nicht eingehalten hätte und sie so verschoben hätte, dass er nun ein größeres Grundstück hätte. Libuše rief einige Menschen zusammen, vor denen die Nachbarn ihren Streit schildern sollten. Sie hörten den beiden aufmerksam zu. Als die beiden Nachbarn mit ihren Berichten fertig waren, erwarteten alle Libušes Antwort. Die Fürstin dachte nach, beriet sich mit dem einen und anderen, schließlich entschied sie: „Der Jüngere hat Recht, das Grundstück gehört ihm.“ Der Mann, der den Streit verloren hatte, wurde wütend: „Frauen haben lange Haare, aber ihre Vernunft ist zu kurz. Oh weh den Männern, über die eine Frau entscheidet!“ Diese Worte trafen Libuše sehr und sie fühlte sich deswegen schlecht. Traurig überlegte sie, ob es vielleicht besser sein würde, wenn auch ein Mann über das Land herrschen würde, denn dann müsste sie nicht immer so allein sein. Sie sagte ruhig: „Ja, ich bin nur eine Frau und benehme mich wie eine Frau. Ich richte nicht so streng wie ein Mann, aber leider findet ihr dies nicht gut. Wenn ihr einen Fürsten wollt, bekommt ihr einen.“

*Pověst o Přemyslovi – zpracovaly Katka, Sára, Terka, Verča
a Zdeňka, 1B*

Holt mein Pferd aus dem Stall. Lasst es hinlaufen, wohin es möchte. Aber folgt dem Pferd. Den ersten Mann, zu dem es euch hinführt, den werde ich heiraten.“ Am nächsten Morgen machten sich Boten auf den Weg. Sie wussten nicht, wohin sie reiten sollten, noch nicht einmal, wie lange ihre Reise dauern würde. Sie holten das Pferd aus dem Stall, legten einen Sattel auf und darauf schließlich noch einen Mantel. Der sollte für den Mann sein, den sie als erstes treffen würden. Dieser Mann sollte dann den Mantel tragen, damit alle ihn als den neuen Fürsten erkennen könnten. Also öffneten sie das Tor des Stalls und das Pferd machte sich auf den Weg. Die Boten folgten ihm.

Drei Tage und drei Nächte wanderten sie Richtung Westen. Es schien, als ob das Pferd den Weg gut kennen würde. Die Boten hatten den Eindruck, dass es genau wusste, wohin es gehen sollte. So als ob ihm das Ziel schon bekannt sein würde. Am dritten Tag kamen sie zum Bach Bílina. An seinem Ufer lag die Ortschaft Stadice. Ein Mann pflügte auf dem nahe liegenden Feld den Boden. Zwei

Ochsen zogen einen Pflug hinter sich, mit dem sie den Boden umgruben. Ein Mann hielt die Zügel und eine

Rute in der Hand. Dies waren Zweige eines Haselnussbaums, mit denen er die Ochsen antrieb. Und genau bei diesem Mann blieb das Pferd stehen und die Boten sahen, dass sie am Ziel waren. Der ältere Bote fragte den Mann: „Wie heißt du?“ Und der Mann antwortete: „Mein Name ist Přemysl.“ Da sagte ihm der Bote: „Přemysl, unsere Fürstin Libuše und wir alle wünschen uns, dich zum Fürsten zu haben. Du und deine späteren Söhne und Töchter sollen gerecht über unser Land herrschen.“ Přemysl hörte mit dem Pflügen auf, steckte die

*Pověst o Přemyslovi – zpracovaly Katka, Sára, Terka, Verča
a Zdeňka, 1B*

Haselnussrute in den Boden und antwortete: „Leider habe ich es nicht geschafft, dieses Feld zu pflügen, damit ich darauf etwas pflanzen kann. Wäret ihr später gekommen, hätten die Leute in unserem Land nie Hunger gehabt.“ Doch noch bevor er seinen Satz zu Ende gesprochen hatte, wuchsen auch schon aus der Haselnussrute drei Zweige. Die Zweige wurden bald grün. Die Boten waren erstaunt. Plötzlich vertrockneten zwei Zweige, nur einer blieb grün. „Das bedeutet,“ erklärte Přemysl, „dass in der Zukunft im Land mehrere Herrscher herrschen wollen, jedoch wird nur einer herrschen.“ Schließlich halfen die Boten Přemysl, sich feine Kleider und den Mantel anzuziehen, mit denen er sogleich wie ein Fürst aussah. Aber eines wunderte sie sehr, denn Přemysl nahm seine alten Bastschuhe, die die einfachen Bauer damals trugen, mit. „Warum lässt du diese alten Schuhe nicht einfach hier?“ fragten sie Přemysl. „Ich will sie für meine Kinder aufbewahren, damit sie wissen, woher ich stamme,“ antwortete dieser.

Als Přemysl auf der Burg Vyšehrad ankam, heiratete er Libuše und herrschte weise und gerecht. Er war der Gründer des berühmten Herrschergeschlechtes Přemyslider, das in Böhmen bis zum Jahre 1306 regierte.

FEDERZEICHEN: Michaela Smejkalová, 4.G

*Pověst o Přemyslovi – zpracovaly Katka, Sára, Terka, Verča
a Zdeňka, 1B*

VYŠEHRAĐ

(zpracovala Katka, 3.B)

Vyšehrad je gotické a barokní historické hradiště a pevnost na skále nad pravým břehem řeky Vltavy v Praze, přibližně 3 kilometry jihovýchodně od Pražského hradu.

Vyšehrad vznikl jako knížecí hradiště ve druhé polovině 10. století. Koncem 11. století tady sídlil první český král Vratislav II. Ten tady založil kostel svatého Petra a Pavla. V této době byly také zbudovány bazilika sv. Vavřince a do-
dnes stojící rotunda svatého Martina (viz foto), což je nejstarší románská rotunda v Praze. Roku 1883 bylo při ko-
stele sv. Petra a Pavla založeno pohřebiště zasloužilých českých osobností se Slavínem.

K Vyšehradu se pojí řada pověstí z počátků českých dějin, např. o Krokovi a jeho dcerách, o Bivojovi, o Přemyslu Oráčovi a o Horymírovi.

Podle pověsti založil Vyšehrad bájný kníže Krok, když hledal bezpečnější sídlo, než jaké bylo jeho hradiště v Budči, 17 km severozápadně od Prahy.

Po Krokově smrti se ujala vlády jeho dcera Libuše. Muži ale nechtěli, aby jim vládla žena, a tak se Libuše provdala – za muže, ke kterému dovedl poselstvo její kůň. Tím mužem byl Přemysl ze Stadic, malý vesnice poblíž Ústí nad Labem. Podle toho, že zrovna orál pole, se mu říká Oráč. Přemysl založil dynastii, která v Čechách vládla až do roku 1306.

Rytíř Horymír z Neumětels byl na Vyšehradě vězněn za knížete Křesomysla. Jeho posledním přáním před smrtí bylo, aby se směl projet na svém věrném koni Šemíkovi. Šemík přeskočil i s Horymírem hradby a skočil rovnou do Vltavy. Horymír se zachránil, ale Šemík na následky skoku uhynul. Dodnes je pochován v Neumětels, vesnici ležící 50 km jihozápadně od Prahy.

Rotunda sv. Martina: Michal KLAJBAN

Pomník Přemysla Oráče na Královském poli u Stadic: Jiří KOSÍK

Pomník Horymírova koně Šemíka v Neumětels: Ondřej ŽVÁČEK

*Pověst o Přemyslovi – zpracovaly Katka, Sára, Terka, Verča
a Zdeňka, 1B*

VYSEHRAD

Vysehrad is a Gothic and Baroque historical settlement and fort on the rock above the right bank of river Vltava in Prague, about three kilometers southeast from Prague Castle.

Vysehrad was established as a monarch settlement in the second half of the 10th century. By the end of the 11th century the first Czech king Vratislav II. lived there. By that time, the Church of St. Peter and Paul was constituted and the Basilica of St. Vavřinec and rotunda of St. Martin (photo) were built too. Rotunda of St. Martin still exists and it is the oldest Romanesque rotunda in Prague. In 1883 there was a burial ground for important Czech personages with Slavín founded beside the Church of St. Peter and Paul.

Vyšehrad is connected with a number of old legends from the period of the beginning of Czech history, f. e. about Krok and his daughters, Bivoj, Přemysl Oráč or Horymír.

According to the legend, Vyšehrad was established by Krok, when he was looking for a safer place than his settlement in Budeč.

After his death, his daughter Libuše took control. The men did not want to be ruled by a woman, and so Libuše got married. Her horse led her delegation to the man called Přemysl from Stadice, which is a small village near Ústí nad Labem. According to the fact, that he was just plowing the field when the delegation found him, he was called Oráč - Plowman. Přemysl founded a dynasty that ruled the Czech Republic till 1306.

The knight Horymír of Neumetely was jailed in Vysehrad during the reign of the monarch Křesomysl. After being sentenced to death, his last wish was to be allowed to ride on his faithful horse Šemík. Šemík jumped with Horymír over the walls straight into the river. Horymír survived, but his horse Šemík died due to the jump. The horse is still buried in Neumetely.

Rotunda of St. Martin: Michal KLAJBAN

Monument of Premysl Ploughman by Stadice: Jiří KOSÍK

Monument of Semik in Neumětely: Ondřej ŽVÁČEK

